

Vypuštění Novomlýnských nádrží není řešením. Přineslo by závažná rizika pro bezpečnost, ochranu před povodněmi i zásobování vodo

22.7.2026 - | Povodí Moravy

V souvislosti s letošními problémy se zhoršenou kvalitou vody a úhyny ryb pod soustavou nádrží Nové Mlýny se v médiích i veřejném prostoru opakovaně objevují návrhy na vypuštění nebo „zrušení“ dolní nádrže tohoto vodního díla.

Povodí Moravy považuje za důležité zdůraznit, že takové řešení by nevedlo k odstranění příčin současných problémů, naopak by znamenalo zásadní zhoršení úrovně protipovodňové ochrany, dalších vodohospodářských funkcí i bezpečnosti obyvatel v širokém okolí. To vše v regionu, který patří z hlediska dopadů klimatické změny spojené s nedostatkem vodních zdrojů k nejpostiženějším v České republice. Tento krok by měl významné dopady pro dolní tok řeky Moravy a území Slovenska a Rakouska.

„Rozumíme tomu, že letošní situace vyvolává emoce i snahu hledat rychlá řešení. Trvalé vypuštění nebo zrušení Novomlýnských nádrží však nepředstavuje reálnou ani bezpečnou cestu. Je třeba posuzovat všechny funkce vodního díla, které dalece přesahují rekreační využití. Nádrže dnes zajišťují ochranu před povodněmi, stabilizují průtoky v řece Dyji, umožňují zásobování vodou pro zemědělství, průmysl i přírodu, a jsou významným prvkem vodohospodářské soustavy jižní Moravy,“ říká generální ředitel Povodí Moravy David Fína.

Povodí Moravy zároveň upozorňuje, že z pohledu rozvoje sinic by samotné vypuštění dolní nádrže nepřineslo požadovaný efekt. Pro zmírnění tohoto problému by totiž bylo nutné řešit také střední nádrž vodního díla Nové Mlýny, která je z hlediska rozvoje sinic ještě rizikovější. Případné zrušení obou nádrží způsobem, který by byl technicky bezpečný a environmentálně přijatelný, by si vyžádalo investice v řádu miliard korun.

Klíčová role v ochraně před povodněmi

Vodní dílo Nové Mlýny představuje významný prvek protipovodňové ochrany celého dolního povodí řeky Dyje. Při stoleté povodni dosahuje objem povodňové vlny přibližně 918 milionů m³ vody. Bez funkčních nádrží by došlo ke zvýšení kulminačního průtoku v profilu nádrže ze současných přibližně 820 m³/s na téměř 986 m³/s.

Taková změna by měla přímé dopady na obce a města pod vodním dílem. Při stoleté povodni by bylo ohroženo přibližně 3 800 obyvatel, při pětisetleté povodni by jejich počet vzrostl na více než 12 000. Při extrémní povodni, která například postihla Jeseníky v září 2024, by došlo k zaplavení celých obcí Podivín a Ladná a významné části města Břeclav.

Trvalé vypuštění by znamenalo nové bezpečnostní riziko

Ponechání nádrží trvale vypuštěných by navíc přineslo zcela nová rizika související s bezpečností samotného vodního díla. Dlouhodobě snížená hladina vody může negativně ovlivnit filtrační stabilitu stávajících zemních hrází, jejichž technické řešení počítá s tím, že budou trvale zvodnělé. Došlo by k

vysychání těsnicího materiálu a tvorbě trhlin, které představují při rychlém napouštění během povodní extrémní bezpečnostní riziko.

„Reálně by vzniklo vysoké riziko narušení hrází a vzniku tzv. zvláštní povodně. V takovém případě je vypočítána průlomová vlna na 2 812 m³/s, která by měla naprosto devastující účinek na území pod nádrží. Došlo by tak k ohrožení cca 27 000 obyvatel obcí Nové Mlýny, Přítluky, Rakvice, Bulhary, Lednice, Podivín, Ladná a města Břeclav, což je naprosto nepřijatelné,“ dodává Fína.

Dalším rizikovým faktorem by byl rozvoj náletových dřevin, jejichž kořenové systémy mohou narušovat konstrukci hrází a jejich těsnících prvků, stejně jako činnost hlodavců či bobrů. Vegetace navíc komplikuje nebo zcela znemožňuje provádění tzv. technickobezpečnostního dohledu, který musí být dle zákona na významných vodních dílech průběžně zajišťován.

Bez nádrží by nebylo možné zajistit potřebné průtoky v Dyji

Jednou ze základních funkcí Novomlýnských nádrží je nadlepšování průtoků v řece Dyji během období sucha. Bez zásob vody v nádržích by nebylo možné garantovat minimální průtok 8 m³/s pod dolní nádrží ani běžně zajištěné nadlepení průtoků mezi 10 až 12 m³/s v návaznosti na aktuální hydrologickou situaci.

V kritických letních měsících by průtoky v Dyji i navazujících vodních tocích klesaly o desítky procent. V současných podmínkách by mohly být nižší až o 4 m³/s, což by znamenalo významné podkročení minimálních zůstatkových průtoků s významnými dopady na ryby i celý vodní ekosystém.

Současně by nebylo možné zajišťovat dotování přítoků do soustavy drobných vodních toků a kanálů závislých na vodě z Novomlýnských nádrží. Ohroženo by bylo zásobování Zámecké Dyje, vodotečí na levém břehu Dyje, Pouzdřanského a Strachotínského rybníka, Křivého jezera i doplňování podzemních vod využívaných pro vodárenské účely.

Zásadní dopady na zemědělství, průmysl i zásobování vodou

Vodní dílo také zajišťuje významné odběry vody pro závlahy, jejichž význam bude s prohlubujícími se dopady klimatické změny na jižní Moravě dále narůstat. V roce 2025 byly z nádrží a navazujících odběrných objektů nahlášeny odběry v objemech několika milionů metrů krychlových vody. Klíčovou roli zde hraje centrální odběrný objekt ve správě Státního pozemkového úřadu, na němž jsou závislé zejména závlahové systémy v oblasti Šakvic a Rakvic.

Voda z Novomlýnských nádrží je využívána také pro zásobování Národní přírodní rezervace Lednické rybníky, kam je čerpána z čerpací stanice Bulhary na základě požadavků Agentury ochrany přírody a krajiny ČR.

Nádrže současně zajišťují odběry vody pro průmyslové podniky v regionu a umožňují plnění závazků vůči rakouské straně. Stabilní průtoky v Dyji jsou navíc úzce spojeny s hladinou podzemních vod v oblasti soutoku Moravy a Dyje, která je zásadní jak pro lužní lesy a chráněná území, tak pro zdroje podzemní vody provozované společností Vodovody a kanalizace Břeclav.

Negativní dopady na krajinu i cestovní ruch

Případné zrušení dolní a střední nádrže by mělo významné dopady také na krajinu a ekonomiku regionu. Výrazně by se snížila turistická atraktivita oblasti, jejíž významnou součástí jsou vodní sporty, rekreace i sportovní rybolov.

Obnovily by se rovněž historické problémy spojené se zaplavováním území, podmáčením pozemků a

zvýšeným výskytem komárů, které byly jedním z důvodů výstavby vodního díla.

„Povodí Moravy proto považuje za nezbytné hledat řešení zaměřená na skutečné příčiny zhoršování kvality vody, zejména na snižování přísunu živin do nádrží z celého povodí. Tento problém vzniká dlouhodobě a nelze jej odstranit pouhým vypuštěním vodních nádrží. Smysluplná opatření musí vycházet z odborných poznatků a objektivního vyhodnocení jejich přínosů, ale i negativ a rizik. Chápeme snahu řešit opakující se problémy spojené se zhoršenou kvalitou vody a úhyny ryb v řece Dyji, tato snaha však nesmí vést ke zbrklým a neuváženým řešením, která mohou v důsledku způsobit ještě větší škody,“ uzavřel Fína.

<https://www.pmo.cz/cz/media/tiskove-zpravy/vypusteni-novomlynskych-nadrzi-neni-resenim-prineslo-by-zavazna-rizika-pro-bezpecnost-ochranu-pred-povodnemi-i-zasobovani-vodo>